

**MINISTERUL EDUCAȚIEI ȘI CERCETĂRII AL REPUBLICII MOLDOVA
UNIVERSITATEA DE STAT „ALECU RUSSO” DIN BĂLȚI
FACULTATEA DE DREPT ȘI ȘTIINȚE SOCIALE
CATEDRA DE ȘTIINȚE SOCIOUMANE ȘI ASISTENȚĂ SOCIALE**

CURRICULUM

la unitatea de curs

SOCIOLOGIE GENERALĂ

Ciclul I - studii superioare de licență

Codul și denumirea domeniului general de studii: 031 Științe sociale și comportamentale

Codul și denumirea domeniului de formare profesională: 0319 Asistență socială

Codul și denumirea specialității: 0319.1 Asistență socială

**Autor:
Gheorghe NEAGU,
conf. univ., dr.**

BALȚI, 2024

Recenzenți:

CJOCARU, igor, conf.univ., dr.

GRIBINCEA, Tatiana, conf.univ., dr.

GRUDU, Cristina, assist. univ.

Discutat și aprobat la ședința Catedrei de științe socioumane și asistență socială

Procesul-verbal nr. 5 din 28 iunie 2024

Șefa Catedrei _____ CRUDU Cristina

Discutat și aprobat la ședința Consiliului Facultății de Drept și Științe Sociale

Procesul-verbal nr. 8 din 28 iunie 2024

Decanul Facultății _____ RUSU Vitalie

I. Informații de identificare a cursului

Facultatea: Drept și Științe Sociale

Catedra: Științe socioumane și asistență socială

Domeniul general de studii: 031 Științe sociale și comportamentale

Codul și denumirea domeniului de formare profesională: 0319 Asistență socială

Codul și denumirea specialității: 0319.1 Asistență socială

II. Administrarea unității de curs: studii cu frecvență

Codul unității de curs	Credite ECTS	Total ore	Repartizarea orelor				Forma de evaluare	Limba de predare
			Curs	Sem.	Lab.	L. ind.		
	4	120	30	30		60	Examen oral	Româna

III. Informații referitoare la cadrul didactic:

Numele, prenumele titularului cursului: **Gheorghe Neagu, conf. univ., dr.**

e-mail: gheorghe.neagu@usarb.nd

IV. Integrarea cursului în programul de studii

Sociologia și asistența socială sunt științe deosebit de înrudite. Or, asistența socială oferită beneficiarilor poate fi eficientă doar în cazul în care este sesizat adecvat mediul social în cadrul căruia relaționează grupurile sociale aflate temporar în dificultate, dimensiune elucidată de către știința sociologică.

Scopul principal al unității de curs rezidă în studierea aprofundată a realității sociale, atât din perspectivă macrosocială, cât și microsocală, în vederea înțelegerii factorilor sociali care condiționează calitatea vieții și comportamentul beneficiarilor sistemului de asistență socială și formarea deprinderilor de realizare a investigațiilor empirice, necesare pentru valorificarea adecvată a rezultatelor cercetărilor sociologice în activitatea curentă a asistentului social.

V. Competențe prealabile:

- să aibă capacitatea de sinteză a activităților publice într-un cadru social concret;
- să înțeleagă relațiile de cauzalitate și schimbare în viața socială;

- să aibă capacitatea de analiză critică a informațiilor dobândite din diferite surse.

VI. Competențe dezvoltate în cadrul cursului:

VI. Competențe dezvoltate în cadrul cursului:

Competențe Generale

GG1 Calificarea situației de risc/dificultate cu care se confruntă persoanele, grupurile și comunitățile

GG4 Supravegherea procesului de implementare a măsurilor de intervenție asistențială

Competențe profesionale:

CP1. Sistematizarea informațiilor privind situația de risc/dificultate a beneficiarilor în scopul identificării mecanismelor de intervenție specializată și reducerii riscurilor sociale

CP2 Analiza situației de risc/dificultate a beneficiarilor în baza metodologiei specifice domeniului de asistență socială

Competențe Transversale

CT1 Dezvoltarea personală și profesională

CT3 Manifestarea flexibilității, adaptabilității și rezilienței

CT4. Manifestarea autonomiei și responsabilității

CT5. Respectarea eticii profesionale

VII. Finalitățile cursului:

- la finele unității de curs se estimează că studentul va fi capabil să conceapă societatea ca un întreg funcțional, în cadrul căruia toate componentele interacționează și se ajustează reciproc;
- va fi capabil să identifice locul și funcțiile unor comunități în cadrul sistemului social global, a multiplelor relații de intercondiționare dintre acestea și celelalte componente ale vieții sociale;
- va fi capabil să valorifice datelor cercetărilor sociologice empirice în elaborarea proiectelor de intervenție socială și elaborarea planurilor individualizate de asistență socială;
- va demonstra eficiența modului de învățare prin intermediul unui proiect de cercetare în domeniul sociologiei;
- va conștientiza necesitatea de a se raporta permanent la contextul social atunci când se pune problema înțelegerii genezei problemelor sociale cu care se confruntă anumite grupuri sociale.

VIII. Strategii didactice:

În predare. Prelegerea, prelegerea-dezbaterea, explicația, problematizarea, studii de caz, conversația euristică etc.

La seminarii: dezbaterea, eseu, referatul, problematizarea, studiu de caz, comparația, modelarea, proiectul investigației sociologice.

IX. Calendarul de desfășurare a orelor teoretice (studii cu frecvență)

Nr.	Tema	Nr. de ore
1.	Sociologia ca știință socială	2
2	Teorie și metodologie sociologică	4
3.	Societatea în schimbare. Particularitățile societății din Republica Moldova	4
4.	Structura socială. Statusul social. Rolul social	2
5.	Stratificarea socială. Fenomenul excluziunii sociale din perspectiva sistemului de asistență socială	4
6	Mobilitatea socială. Migrația internațională – formă a mobilității sociale	4
7.	Grupurile sociale și organizațiile. Cultura organizațională în organizațiile din sistemul de asistență socială	2
8.	Instituțiile sociale.	2
9.	Personalitate și socializare	2
10.	Controlul social și devianța	2
11	Sociologia calității vieții	2
	Total	30

b) studii cu frecvență redusă

	Tema	Nr. de ore
1	Specificitatea sociologiei	2
2	Particularitățile societății din Republica Moldova	2
3	Stratificare și mobilitate socială. Excluziune și incluziune socială	2
4	Socializare și control social	2
5	Organizații și instituții sociale. Cultura organizațională în sistemul de asistență sociale	2
6	Metodologia cercetării sociologice empirice	2
	TOTAL	12

a) Tematica și repartizarea orientativă a orelor la seminar (studii cu frecvență)

№	Tema	Nr. de ore
1.	Specificitatea sociologiei	2
2.	Diversitatea gândirii sociologice contemporane	2
3	Metodologia cercetărilor sociologice empirice	4
4.	Particularitățile societății moldovenești	4
5.	Stratificarea societății moldovenești. Excluziune și incluziune socială	2
6.	Mobilitate socială. Studiu de caz: Integrarea tinerilor pe piața muncii	2
7.	Consecințele sociale ale migrației internaționale de muncă	2
6.	Structura grupală a societății. Organizații sociale. Cultură organizațională în sistemul de asistență socială	2
7.	Instituțiile sociale	2
8	Procesul de socializare. Studii de caz: Calitatea formării asistenților sociali în USARB	4
9	Controlul social și devianța	2
10	Valorificarea rezultatelor cercetărilor sociologice în activitatea asistențială	2
	Total	30

b) studii cu frecvență redusă

	Tema	Nr. de ore
1	Specificitatea sociologiei	2
2	Particularitățile societății din Republica Moldova	2
3	Stratificare și mobilitate socială	2
4	Consecințele sociale ale migrației internaționale	2
5	Socializare și control social	2
6	Metodologia cercetării sociologice empirice. Repere metodologice privind elaborarea proiectului investigației sociologice	2
	TOTAL	12

X. Conținuturi

Cursul nr. 1 Sociologia ca știință socială

1. Contextul apariției sociologiei ca știință
2. Obiectul de studiu și problematica sociologiei
3. Societatea ca domeniu principal al analizei sociologice
4. Relevanța cunoașterii sociologice: sociologia reflexivă
5. Sociologia și sistemul științelor

6. Sociologia generală și de ramură

7. Funcțiile sociologiei

8. Aplicații.

Cursul 2. Teorie și metodologie sociologică

1. Cunoașterea comună și cunoașterea teoretică în sociologie

2. Caracteristici ale teoriilor sociologice

3. Polarități teoretice și metodologice

4. Noi dezvoltări teoretice

5. Introducere în metodologia investigațiilor sociologice empirice

6. Aplicații.

Cursul 3. Societatea în schimbare

1. Conceptul de societate

2. Tipurile de societăți

3. Particularitățile societății din Republica Moldova

4. Globalizarea și noi unități de analiză sociologică

5. Sistemul social. Caracteristici definitorii ale sistemului social

6. Analiza sistemului social prin modele

7. Aplicații.

Cursul 4 Structura socială. Statusul social. Rolul social

1. Conceptul de structură socială

2. Statusul social

3. Rolul social. Conflictele de roluri

4. Aplicații.

Cursul 5: Stratificarea socială. Fenomenul excluziunii sociale din perspectiva sistemului de asistență socială

1. Conceptul de stratificare socială

2. Profilul stratificării sociale în societățile occidentale.

3. Rolul straturilor de mijloc în funcționarea societății.

4. Particularitățile stratificării sociale în societatea din Republica Moldova

5. Sărăcie, marginalizare și excluziune socială

6. Aplicații.

Cursul 6 Mobilitatea socială. Migrația internațională – formă a mobilității sociale

1. Mobilitatea socială
2. Tipuri de mobilitate socială
3. Particularitățile mobilității sociale în societatea din Republica Moldova
4. Studiu de caz: Integrarea tinerilor pe piața muncii
4. Migrația internațională - formă a mobilității sociale
5. Aplicații.

Cursul 7. Grupurile sociale și organizațiile. Cultura organizațională în organizațiile din sistemul de asistență socială

1. Conceptul de comunitate. Comunități teritoriale
2. Grupul social. Particularități
4. Tipologia grupurilor sociale
5. Organizații
6. Conducerea în grupuri și organizații
7. Stiluri de conducere
8. Rolul comunicării în grupuri și organizații
9. Persuasiunea birocrăției
10. Studiu de caz: Cultura organizațională în organizațiile din sistemul de asistență socială
11. Aplicații.

Curul 8 Instituțiile sociale

1. Conceptul de instituție socială. Elementele structurale ale instituțiilor sociale.
Procesul de instituționalizare
2. Factorii care condiționează eficiența instituțiilor sociale
3. Structuri instituționale. Evoluția instituțiilor sociale la etapa contemporană
4. Studiu de caz: Calitatea formării profesionale a asistenților sociali în Universitatea de Stat „Alecu Russo” din Bălți.
6. Aplicații.

Cursul 9: Personalitate și socializare

1. Factorii dezvoltării personalității
2. Procesul de socializare
3. Agenții socializării
4. Tipuri de socializare
5. Integrarea socială
6. Resocializarea în instituțiile totale
7. Aplicații.

Cursul 10: Controlul social și devianța

1. Noțiunea de control social
2. Dimensiuni și sensuri ale controlului social
3. Tipuri, mecanisme și mijloace ale controlului social
4. Funcții și disfuncții ale controlului social
5. Controlul social în societățile deschise și închise
6. Comportamentul deviant
7. Aplicații.

Cursul 11. Sociologia calității vieții

1. Conceptul de calitate a vieții
2. Managementul calității vieții.
3. Dinamica indicatorilor sociali în Republica Moldova
4. Formarea valorilor ce dau sens vieții ca factor în dezvoltarea potențialului uman
5. Metodologii de măsurare a calității vieții
6. Buna guvernare ca instrument al calității vieții: definirea conceptului de „bună guvernare”, dimensiuni, indicatori subiectivi și obiectivi ai bunei guvernări. Metode de evaluare a calității serviciilor publice
7. Aplicații

XI. Activități de lucru individual

Nr d/o	Tipul activității	Nr. de ore
1	Activități pe platforma Ora USARB, cursul în format electronic	20
2	Elaborarea aplicațiilor aferente fiecărui curs	20
4	Elaborarea proiectului investigației sociologice	20
	Total	60

XII. Sarcini de realizat în procesul studierii suportului de curs

Denumirea cursului	Sarcini de realizat în procesul studierii suportului de curs	Nr. de ore
Cursul 1 Sociologia ca știință	- să identifice manifestările contextului social de la sf. sec. XVIII-mijl. sec. XIX din Europa de Vest, care au generat apariția sociologiei;	2

<p>socială</p>	<ul style="list-style-type: none"> - să elucideze premisele spirituale ale constituirii sociologiei; - să sesizeze rolul factorului subiectiv în geneza sociologiei; - să definească obiectul de studiu și problematica sociologiei generale; - să elaboreze, în baza elucidării problematicii sociologiei, definiția proprie a acestei științe; - să identifice criteriile delimitării sociologiei de alte științe sociale; - să identifice unghiul de vedere specific al sociologiei în cercetarea realității sociale; - să identifice obiectul de studiu al sociologiei familiei; - să caracterizeze specificul sociologiei copilăriei; - să identifice domeniile prioritare de cercetare a problemelor sociale din societatea moldovenească; - să delimiteze dimensiunile sociologiei generale de științele sociale particulare și sociologiile de ramură; - să determine locul și rolul Sociologiei în sistemul științelor; - să descrie funcțiile sociologiei; - să argumenteze rolul primordial al funcției critice a sociologiei; - să invoce argumente în favoarea ideii conform căreia sociologia actuală este sau trebuie să fie o sociologie reflexivă; - să sesizeze principalele probleme sociale care pot fi soluționate și cu aportul cercetărilor empirice de factură sociologică; - să determine locul sociologiei în formarea profesională inițială și continuă. 	
<p>Cursul 2 Teorie și metodologie sociologică</p>	<ul style="list-style-type: none"> - să demonstreze necesitatea depășirii stadiului simțului comun, ce nu furnizează informații suficiente pentru explicare, înțelegere și teoretizare; - să identifice trei nivele / dimensiuni ale metodologiei sociologice: teoretic, metodico-tehnic și epistemologic; - să identifice criteriile de clasificare a cercetărilor sociologice; - să sesizeze esența principiului „unitate dintre teorie și metodă” în cercetarea sociologică; - să realizeze delimitarea dintre <i>abordarea metodologică a fenomenelor sociale</i>, care are un caracter relativ unitar, și <i>teoria sociologică</i>, reprezentată într-o varietate de forme; - în baza unui exemplu, să operaționalizeze principiul sus-menționat; 	<p>2</p>

	<ul style="list-style-type: none"> - să elucideze importanța cercetărilor aplicative din perspectiva activității asistentului social; - să descrie orientările metodologice actuale în sociologie; - să caracterizeze principiile, regulile fundamentale ale cercetării sociologice empirice; - să identifice scopul, obiectul și subiectul cercetării sociologice; - să facă distincția între obiectivele generale și obiectivele particulare ale temei de cercetare; - să definească universul cercetării; - să sesizeze importanța interpretării conceptelor; - să definească procesul de operaționalizare a conceptelor; -- să definească noțiunea de ipoteză; - să explice, nivelurile de generalitate ale ipotezelor de cercetare; - să identifice condițiile ce trebuie să le îndeplinească o ipoteză pentru a fi validată; - să caracterizeze căile de elaborare a ipotezelor în cercetările sociologice empirice; - să formuleze cât mai multe ipoteze referitoare la creșterea eficienței serviciilor; - să stabilească universul cercetării unor probleme sociale concrete; - să identifice unitățile (populației) studiate în funcție de obiectivele urmărite; - să definească conceptul de eșantionare; - să identifice aspectele care influențează mărimea eșantionului; - să definească conceptul de măsurare; - să caracterizeze principalele tehnici de colectare a informațiilor; - să identifice modalitățile de valorificare a cercetărilor sociologice empirice în activitatea asistenților sociali. 	
<p>Cursul 3. Societatea în schimbare</p>	<ul style="list-style-type: none"> - să identifice caracteristicile comunității care poate fi considerată societate; - să compare criteriile definirii societății expuse de către diferiți autori; - să elucideze raportul dintre noțiunea de societate și noțiunea de stat; - să identifice criteriile de clasificare a societăților; - să argumenteze utilitatea clasificării societăților în: societăți preindustriale, societăți industriale; societăți postindustriale; 	2

	<ul style="list-style-type: none"> - să identifice trăsăturile tipice ale societății preindustriale; - să elucideze caracteristicile specifice societăților industriale; - să sesizeze trăsăturile societății postindustriale; - să identifice particularitățile societății moldovenești; - să argumenteze opinia proprie cu privire la specificul societății moldovenești; - să formuleze, în baza caracteristicilor societății, definiția proprie a conceptului de sistem social; - să identifice caracteristicile definitorii ale sistemului social; - să elucideze, în baza trăsăturilor societății și caracteristicilor de sistem social, societatea din perspectivă sistemică; - să identifice diverse tipuri de sisteme sociale; - să sesizeze importanța euristică a conceptului de sistem social - să aplice conceptul de sistem social la componentelor sistemului de asistență socială din Republica Moldova. 	
<p>Cursul 4</p> <p>Structura socială.</p> <p>Statusul social. Rolul social</p>	<ul style="list-style-type: none"> - să sesizeze rolul structurii sociale în funcționarea sistemelor sociale; - să definească structura socială din diverse perspective; - să clasifice statusurile sociale exercitate de către indivizi; - să explice procesul de falsificare a statusurilor sociale; - să invoce exemple de falsificare a statusurilor în societatea moldovenească; - să definească rolurile sociale, aferente statusurilor; - să definească noțiunea de conflict de rol; - să identifice conflictele de roluri, - să descrie statusurile și rolurile sociale exercitate de către 2-3 cunoscuți, prieteni; - să sesizeze, din perspectiva asistentului social, modalitățile rezolvării conflictelor de roluri; - să identifice factorii care influențează prestigiului profesiei de asistent social; - să argumenteze, din perspectiva modelului sistemic de analiză, acțiunile ce urmează a fi întreprinse pentru a spori prestigiul acestui status.; - să argumenteze rolul important al asistentului social în sistemul societal. 	2

<p>Cursul 5</p> <p>Stratificarea socială.</p> <p>Fenomenul excluderii sociale din perspectiva sistemului de asistență socială</p>	<ul style="list-style-type: none"> - să definească noțiunea de stratificare; - să sesizeze caracterul universal și omniprezent al stratificării; - să argumenteze rolul principal al inegalității sociale în procesul de stratificare; - să identifice consecințele negative ale egalitarismului; - să elucideze explicațiile inegalității sociale (stratificării) din perspectiva diverselor paradigme sociologice; - să sesizeze faptul că dezbateră centrală în sociologie este dacă stratificarea există deoarece este necesară societății sau deoarece ea este în beneficiul grupurilor puternice (viziunea funcționalistă și viziunea conflictualistă); - să identifice și să compare dimensiunile stratificării (criteriile de slasificare bazate pe distribuirea resurselor limitate) formulate de către Marx, Weber, Sorokin etc. ; - să argumenteze limitele teoriei marxiste a formării claselor; - să identifice tipurile de sisteme de stratificare; - să identifice caracteristicile stratificării sociale în societățile occidentale; - să sesizeze rolul straturilor de mijloc în menținerea echilibrului societății; - să identifice particularitățile stratificării societății moldovenești; - să explice cauzele polarizării societății moldovenești; - să elucideze raportul dintre sărăcie și excludere socială; - să caracterizeze rolul sistemului de asistență socială în incluziunea socială a grupurilor și indivizilor marginalizați. 	<p>2</p>
<p>Cursul 6</p> <p>Mobilitatea socială.</p> <p>Migrația internațională – formă a mobilității sociale</p>	<ul style="list-style-type: none"> - să definească noțiunea de mobilitate socială; - să identifice tipurile de mobilitate socială; - să caracterizeze particularitățile mobilității sociale în Republica Moldova; - să identifice rolul educației în mobilitate socială; - să definească tipurile de migrațiune; - să identifice etapele migrației de muncă a populației din Republica Moldova; - să identifice consecințele sociale ale migrației de muncă - să demonstreze necesitatea asistenței sociale internaționale; 	

	<ul style="list-style-type: none"> - să determine locul și rolul sistemului de asistență socială în minimalizarea efectelor negative ale plecării părinților la muncă peste hotare 	
Cursul 7. Grupurile sociale și organizațiile. Cultura organizațională în entitățile din sistemul de asistență socială	<ul style="list-style-type: none"> - să definească conceptul de comunitate; - să sesizeze din punct de vedere social și practic nevoia oamenilor de a se găsi în comunități; - să identifice criteriile de clasificare a comunităților sociale; - să clasifice comunitățile sociale; - să evidențieze caracteristicile comune și caracteristicile specifice ale comunităților urbane și comunităților rurale; - să demonstreze necesitatea diferențierii comunităților sociale prin intermediul noțiunii de grup social; - să identifice caracteristicile grupului social; - să elaboreze, în baza caracteristicilor respective, definiția proprie a grupului social; - să demonstreze necesitatea tipizării grupurilor sociale; - să identifice caracteristici specifice ale grupului primar; - să explice, în baza particularităților grupului primar, esența frazei „cei 7 ani de acasă”; - să caracterizeze specificul grupurilor secundare; - să sesizeze distincția centrală între grupurile primare și grupurile secundare –tipul de legături cu ceilalți oameni; - să identifice funcția majoră a grupurilor primare - asigurarea oamenilor cu refugiul unei relative securități; - să identifice particularitățile grupurilor formale; - să explice cauzele constituirii grupurilor nonformale; - să elucideze raportul dintre grupul formal și grupurile (subgrupurile) nonformale; - să identifice cazurile în care activitatea grupurilor nonformale poate conduce la destrămarea grupurilor formale; - să definească grupul de referință; - să determine, din perspectiva psihologului, consecințele necoincidenței grupului de referință cu grupul de apartenență al individului; - să definească organizația socială; 	2

	<ul style="list-style-type: none"> - să identifice, indiferent de perspectiva folosită, 5 elemente componente ale organizație ; - să clasifice organizațiile în funcție de scopurile vizate, tehnologiile folosite, mecanismele de autoritate și coordonare aplicate în cadrul lor, precum și de modurile lor de legitimare; - să definească noțiunea de conducere în grupuri și organizații; - să identifice diferența între conducerea instrumentală și conducerea expresivă; - să identifice componentele culturii organizaționale. - să caracterizeze cultura organizațională din cadrul organizațiilor din entitățile din sistemul de asistență socială; - să identifice caracteristicile personale ale oamenilor care devin lideri; - să identifice stilurile de conducere în grupuri și organizații; - să sesizeze faptul că tipul dominant al organizației formale în societatea modernă este birocrația; - să sesizeze elementele tipului ideal de birocrație al lui M. Weber; - să demonstreze evoluția birocrației în raport cu schimbările sociale de la sf. sec. XX-înc. sec.XXI. 	
Cursul nr.8 Instituțiile sociale	<ul style="list-style-type: none"> - să definească noțiunea de instituție socială; - să identifice premisele constituirii instituțiilor sociale; - să identifice elementele structurale ale instituției sociale; - să identifice condițiile care asigură funcționarea eficientă a instituțiilor sociale; - să argumenteze rolul principal al depersonalizării activității instituțiilor sociale; - să clasifice instituțiile sociale; - să caracterizeze principale tipuri de instituții sociale; - să identifice principale tendințe ale instituționalizării societății moldovenești în perioada de tranziție; - să caracterizeze instituția educației din societatea din Republica Moldova; - să identifice calitatea formării profesionale a asistenților sociali în USARB. 	2
Cursul nr. 9. Personalitat	<ul style="list-style-type: none"> - să definească noțiunea de personalitate; - să identifice factorii dezvoltării personalității; 	2

<p>e și socializare</p>	<ul style="list-style-type: none"> - să sesizeze pericolul disconsiderării sau absolutizării rolului moștenirii biologice în dezvoltarea personalității; - să explice rolul principal al culturii în formarea personalității; - să elucideze importanța experienței de grup și experienței personale în formarea personalității; - să definească procesul de socializare; - să sesizeze esența teoriei învățării și teoriei dezvoltării cognitive; - să clasifice tipurile de socializare; - să identifice locul actorilor din sistemul educațional în procesul de socializare a tinerilor. - să definească noțiunea de resocializare; - să identifice rolul asistentului social din instituțiile penitenciare în resocializarea deținuților; - să sesizeze importanța conceptului de resocializare din perspectiva sistemului de asistență socială. 	
<p>Cursul nr.10 Controlul social și devianța</p>	<ul style="list-style-type: none"> - să definească noțiunea de control social; - să sesizeze elementele principale ale sistemului de control social; - să identifice tipurile, formele și modalitățile de control social; - să identifice criteriile de clasificare a controlului social; - să clasifice controlul social după <i>instanțele (centrele)</i> de unde emană; - să clasifice controlul social în funcție de <i>maniera (modalitatea)</i> în care este exercitat; - să clasifice controlul social în funcție de <i>direcția</i> acțiunii exercitate; - să clasifice controlul social în funcție de <i>mijloacele</i> utilizate; - să clasifice controlul social în funcție de <i>mecanismele</i> de reglare normativă folosite; - să clasifice controlul social în funcție de metodele folosite în raport cu conduitele deviante; - să caracterizeze importanța internalizării normelor și valorilor sociale în eficientizarea sistemului de control social; - să identifice modalitățile de consolidare a autocontrolului actorilor din sistemul educațional; - să caracterizeze particularitățile controlului social în societățile totalitare și societățile democratice; 	<p>2</p>

	<ul style="list-style-type: none"> - să identifice unele particularități ale sistemului de control social din societatea moldovenească; - să definească conceptul de devianță; - să distingă între direcția deterministă și cea fenomenologică în analiza comportamentului deviant; - să demonstreze importanța conlucrării structurilor de asistență socială cu alte entități în diminuarea comportamentului deviant; - să sesizeze, din perspectiva sistemului de asistență socială, necesitatea consolidării sistemului de control social, întăririi ordinii sociale. 	
Cursul 11. Sociologia calității vieții	<ul style="list-style-type: none"> - identifice dimensiunile complexe ale conceptului de calitate a vieții; - să analizeze raporturile dintre categoriile: calitatea vieții; standard de viață; satisfacția de viață; dezvoltare umană; - să caracterizeze abordarea obiectivă a conceptului de calitate a vieții; - să cunoască abordarea subiectivă a conceptului de calitate a vieții; - să elucideze managementul calității vieții din perspectiva realității din Republica Moldova; - să identifice rolul structurilor de asistență socială în îmbunătățirea calității vieții oamenilor; - să identifice dinamica indicatorilor sociali în Republica Moldova; - să elaboreze Atlasul calității vieții în Republica Moldova; - să identifice disparitățile teritoriale la nivelul Republicii Moldova privind calitatea vieții; - să caracterizeze procesul de formare a valorilor ce dau sens vieții ca factor în dezvoltarea potențialului uman - să cunoască metodologiile de măsurare a calității vieții. 	2

XIII. Evaluare:

Evaluarea curentă are loc la seminarii prin note acumulate pentru răspunsurile verbale, lucrări de control, teste, prezentări de referate, comunicări. Însărcinările pentru lucrul individual presupun elaborarea unui proiect de cercetare sociologică.

Evaluarea finală se va desfășura sub forma unui **examen verbal**. Biletul de examinare va cuprinde un subiect teoretico-explicativ și un subiect aplicativ (proiectul investigației sociologice) Nota de la examen constituie 40% din nota finală, iar 60 % revin notei medii semestriale, ce constituie media aritmetică a notei de la evaluarea periodică, notei evaluărilor curente și notei pentru lucrul individual

Mostre de test pentru evaluarea curentă:

Test de evaluare a cunoștințelor și abilităților

Varianta nr.1

1. Explicați raportul dintre sociologie și științele sociale particulare (5 p.)
2. Aduceți argumente în susținerea ideii conform căreia funcția critică este cea mai importantă dintre funcțiile sociologiei (10 p.)
3. Expuneți, cel puțin, patru caracteristici principale ale noțiunii de societate (5 p.)
4. Enumărați principalele trăsături ale societății industriale (cel puțin 5 (cinci)) (10 p.)
5. Definiți noțiunea de status social. Descrieți staturile pe care le exercită unul din prietenii Dumneavoastră (10 p.).
6. Explicați rolul straturilor de mijloc în funcționarea societății (10 p.)
7. Ipoteza în cercetarea sociologică reprezintă: (5 p.)
 - a) prognozarea a ceea ce trebuie să se întâmple;
 - b) enunțul cu privire la corelația dintre două sau mai multe variabile;
 - c) descrierea procedurii de recoltare a datelor;
 - d) alegerea indicatorilor.
8. Elucidați ideile principale ale sociologismului lui E. Durkheim (30 p)

Barem de notare:

- „10” – 77-80 P.;
- „9” - 72 -76 P.;
- „8” - 65 -71 P.;
- „7” - 57- 64 P.;
- „6” - 45- 56 P.;
- „5” - 35 -44 P.;
- „4” - 24- 34 P.;
- „3” - 13- 23 P.;
- „2” - 6- 12 P.;
- „1” - 1 - 5 P.

Varianta nr.2

1. Explicați raportul dintre sociologia generală și științele sociale particulare (5 p.)
2. Aduceți argumente în susținerea ideii conform căreia funcția critică este cea mai importantă dintre funcțiile sociologiei (10 p.)
3. Expuneți, cel puțin, patru caracteristici principale ale noțiunii de sistem social (10 p.)
4. Enumărați principalele trăsături ale societății postindustriale (cel puțin 5 (cinci)) (10 p.)

5. Definiți noțiunea de status social. Descrieți conflictele la nivel de status și rol(10 p.).

6.Elucidați particularitățile stratificării societății moldovenești (10 p.)

7.Care din tipurile ideale ale acțiunii sociale este caracteristic pentru unul sau altul din tipurile dominației politice ?

<i>Tipul dominației politice</i>	<i>Tipul ideal al acțiunii sociale</i>
Legal-rațional	
Tradițional	
Carismatic	

8.Avantajul principal al anchetei prin intermediul chestionarului rezidă în:

- a) obținerea unor rezultate mai obiective în comparație cu alte tehnici de cercetare;
- b) elaborarea mai rapidă a instrumentelor de cercetare;
- c) cuprinderea celor mai diverse sfere ale vieții sociale în procesul de cercetare;
- d) posibilitatea verificării nemijlocite și rapide a ipotezelor înaintate;

9.. Elucidați ideile principale ale sociologiei comprehensive (M. Weber) (30 p)

Barem de notare:

„10” – 77-80 P.;

„9” - 72 -76 P.;

„8” - 65 -71 P.;

„7” - 57- 64 P.;

„6” - 45- 56 P.;

„5” - 35 -44 P.;

„4” - 24- 34 P.;

„3” - 13- 23 P.;

„2” - 6- 12 P.;

„1” - 1 - 5 P.

Tematica orientativă a proiectelor de investigație sociologică

1. Formarea straturilor de mijloc în societatea din Republica Moldova;
2. Potențialul educațional al familiei moldovenești contemporane;
3. Prevalența deviantă din societatea moldovenească;
4. Familia monoparentală din Republica Moldova
5. Copii aflați în situație de risc din Republica Moldova.
6. Delincvența juvenilă din mun. Bălți ;

7. Racordarea formării profesionale la necesitățile pieței muncii
8. Calitatea formării asistenților sociali în Republica Moldova
9. Exodul de creieri din societatea moldovenească
10. Educația incluzivă în Republica Moldova
11. Integrarea socială a studenților cu dizabilități în USARB
12. Cultura organizațională în structurile teritoriale de asistență socială din Republica Moldova
13. Cultura organizațională în USARB
14. Funcția educațională a familiei moldovenești contemporane
15. Mass-media și procesul de socializare al adolescenților
16. Internetul și socializarea adolescenților.
17. Accesul copiilor la educație de calitate.
18. Fenomenul excluziunii sociale a copiilor în societatea moldovenească.
19. Calitatea vieții persoanelor vârstnice din Republica Moldova:
20. Calitatea vieții persoanelor cu dizabilități din Republica Moldova

Chestionar pentru evaluarea finală a cunoștințelor și competențelor studenților

1. Care considerați că este importanța studierii sociologiei de către studenții de la specialitatea „Asistență socială”?
2. De ce a apărut sociologia abea în deceniile de la mijlocul sec. al XIX-lea ? Care este locul sociologiei în sistemul științelor socio-umaniste?
3. Prin ce se deosebește sociologia generală de științele sociale particulare ? Care este raportul dintre sociologia generală și sociologiile de ramură? .
4. Identificați funcțiile sociologiei. Aduceți argumente în susținerea ideii conform căreia funcția critică este cea mai importantă dintre funcțiile sociologiei.
5. Explicați ideile esențiale ale sistemului comtian. Cum apreciați ideea conform căreia spiritual, cunoștințele constituie forța motrice a dezvoltării societății?
6. De ce sociologia marxistă este calificată în literatură de specialitate „determinism economic”? .
Evaluati rolul factorului economic în viața socială.
7. Elucidați, cel puțin, două idei esențiale ale sociologismului durkheimian. Evidențiați limitele sociologismului.
8. Expuneți esența sociologiei weberiene cu privire la raționalitatea acțiunii sociale. Elaborați, în baza sociologiei weberiene, următoarele tipuri ideale: „întreprindere”, „student”, „profesor de muzică”.

9. În ce constă esența sociologiei funcționaliste, sociologiei conflictului social, sociologiei interacționiste?

10. Expuneți etapele evoluției gândirii sociologice în spațiul românesc. Care este statutul actual al sociologiei în Republica Moldova?

11. Care sunt trăsăturile societății? Delimitați următoarele noțiuni : țară, stat, societate;

12. Raportați criteriile formulate de Șhils referitor la conceptul de societate la următoarele comunități de oameni: întreprindere, cartier orașenesc, bancă, sindicat, sat, Uniunea Scriitorilor, Institut de cercetare științifică, comunitatea religioasă, unitatea militară, liceu, familie. Determinați ce criterii întrunesc și ce criterii nu întrunesc colectivitățile nominalizate;

13. Care sunt cele mai importante caracteristici ale societății preindustriale?

14. Care sunt cele mai importante caracteristici ale societății industriale ?

15. Care sunt cele mai importante caracteristici ale societății postindustriale ?

16. Care sunt cele mai importante particularități ale societății moldovenești ?

17. Definiți conceptul de sistem social. Care sunt trăsăturile sistemului social ?

18. Cum a apărut necesitatea utilizării modelelor în analiza sociologică ? Ce se înțelege prin „analiza sistemică” a societății.

19. Definiți conceptul de structură socială.

20. Descrieți setul de staturse exercitat de către Dvs, de părinții Dvs și de 2-3 cunoscuți;

21. Determinați dacă statursele „împărat”, „senator”, „președinte”, „socru”, „duce”, „boer”, „domnitor”, „moldovean” sunt staturse atribuite. Divizați statursele personale, ale părinților și cunoscuților Dvs în staturse atribuite și staturse câștigate ;

22. Elaborati o listă cu roluri sociale care au existat În Republica Moldova până la 1991 și mai apoi au dispărut. Enumerați un set de roluri care nu au existat în țara noastră până la 1991 și au apărut mai târziu;

23. Statusul de *medic* , în viziunea lui **Tacott Parsons** se definește prin următoarele :

- competență tehnică;
- specificitate profesională;
- neutralitate afectivă;
- dezinteres;
- altruism.

Statusul de *bolnav* , grupează următoarele elemente :

- scutirea de responsabilitate;
- dreptul necondiționat de ajutor;
- obligația de a coopera la însănătoșire.

Pornind de la acest exemplu, stabiliți elementele definiției ale perechii de statusuri : asistent social comunitar-beneficiar al serviciilor sociale;

24. Caracterizați conflictele de roluri. Care sunt modalitățile de rezolvare a acestora?
 25. Cum se explică caracterul universal al stratificării ? Ce tipuri istorice de stratificare socială cunoașteți.
 26. Explicați profilul stratificării societăților occidentale.
 27. Elucidați particularitățile stratificării societății moldovenești.
 28. Explicați tipurile de mobilitate socială. Ce înțelegeri prin excluziune socială)?
 29. Care sunt caracteristicile esențiale la definirea grupurilor sociale?
 30. Identificați caracteristicile specifice ale grupurilor primare și grupurilor secundare, grupurilor mici și grupurilor mari, grupurilor formale și grupurilor informale.
 31. Elucidați raportul dintre grupul de apartenență și grupul de referință.
 32. Identificați elementele structurale ale instituției sociale. Ce înțelegeți prin instituționalizarea relațiilor sociale?
 33. Identificați factorii de care depinde eficiența activității instituțiilor sociale. Ce tendințe se manifestă în evoluția instituțiilor sociale din Republica Moldova în perioada de tranziție?
 34. Caracterizați factorii care influențează procesul de socializare.
- Desprindeți ideea din următorul text și exprimați-o în contextul celor învățate la tema „Personalitate și socializare”. „*Comportamentul nostru este influențat din punct de vedere genetic, dar înzestrarea noastră genetică probabil, condiționează doar potențialitățile comportamentului nostru, nu și conținutul efectiv al activităților noastre*” (Anthony Giddens. Sociologie, Editura ALL, 2000, p. 53).
35. Identificați tipurile de socializare. Ce modificări a suferit, în opinia Dumneastră, procesul socializării primare de la 1991 încoace ? Care factori au influențat pozitiv și care – negativ acest proces?
 36. Definiți conceptul și tipurile de control social.
 37. Cum considerați, se manifestă în calitate de mijloace a controlului social: certificatul medical, subiectele discutate în cadrul seminarelor, buletinul de identitate, biblioteca, ședința Consiliului profesoral al facultății, telefonul mobil, titlul științific, calculatorul, hainele, fereastra, semaforul, publicitatea.
 38. Ce se înțelege prin conceptul de calitate a vieții?
 39. Caracterizați particularitățile cunoașterii științifice a vieții sociale, evidențiind specificitatea abordării sociologice a acesteia.
 40. Demonstrați că teoria referențială îndeplinește rolul de ghid al cercetării atât în fazele de pregătire a cercetării, cât și în fazele de realizare și finalizare a acesteia.

- 41 Definiți noțiunile de metodă, tehnică, procedeu și instrumente de cercetare. Care sunt criteriile pentru diferențierea metodei de tehnică.
42. Explicați , succint, conținutul etapei de proiectare (pregătire) a cercetării sociologice.
43. Caracterizați scopul, obiectul și subiectul cercetării sociologice. Aplicați conceptele respective , invocând o temă de cercetare sociologică.
44. Definiți universul cercetării sociologice. Invocați 2-3 exemple.
- 45.Explicați importanța interpretării conceptelor în procesul efectuării cercetărilor sociologice empirice. Definiți procesul de operaționalizare a conceptelor.
46. Definiți noțiunea de ipoteză. Explicați nivelurile de generalitate ale ipotezelor de cercetare. Caracterizați condițiile ce trebuie să le îndeplinească o ipoteză pentru a fi validată.
47. Definiți conceptul de eșantionare. Identificați aspectele care influențează mărimea eșantionului.
48. Definiți conceptul de măsurare. Ce funcții îndeplinește măsurarea în activitatea de cunoaștere?
49. Caracterizați tehnica observației.
50. Elucidați tehnica analiza documentelor.
51. Caracterizați experimentul sociologic.
52. Elucidați succint tehnica chestionarului
53. Caracterizați interviul sociologic.
54. Prezentați proiectul investigației sociologice

XIV. Resurse informaționale:

Obligatorii:

1. Giddens. Anthony. Sociologie. București:Editura ALL, 2000;
2. Mihailescu, Ioan. Sociologie generală. București, 2001;
3. Mărginean, Ioan. Proiectarea cercetării sociologice. Iași: Polirom, 2000.
4. Буравой Майкл За публичную социологию
<http://burawoy.berkeley.edu/PS/Translations/Russia/ASA.Russian.pdf>
5. Neagu, Gheorghe. Sociologie. Suport de curs. Bălți, 2023. Disponibil la:
[http://dspace.usarb.md:8080/jspui/bitstream/123456789/6130/1/Neagu Sociologie Suport de curs.pdf](http://dspace.usarb.md:8080/jspui/bitstream/123456789/6130/1/Neagu_Sociologie_Suport_de_curs.pdf)

Suplimentare:

6. AGABRIAN, Mircea. Sociologie generală. Iași: Institutul european, 2003;
7. BOUDON, Raymond Tratat de sociologie. București: Humanitas, 1997;
8. CHELCEA,, Septimiu. Tehnici de cercetare sociologică. București: Editura SNPA, 2001;
9. GOODMAN, N. Introducere în sociologie, București, 1992;

10. АНУРИН, В. Ф., КРАВЧЕНКО, А.И. Социология: Учебник для вузов, «Издательский дом Питер», 2021.
11. Социология публичной и деловой сферы : учебное пособие / В.А. Артюхина, О.Н. Замятина, В.В. Нагайцев, Е.А. Попов, Е.В. Пустовалова, Н.А. Стерлядева, А.Н. Шрайбер ; под ред. В.В. Нагайцева ; Министерство науки и высшего образования РФ, Алтайский государственный университет. — Барнаул : Изд-во Алт. ун-та, 2023.
<http://elibrary.asu.ru/xmlui/bitstream/handle/asu/13885/book.pdf?sequence=1&isAllowed=y>